

Aan de leden van de vaste commissies voor VWS en J&V
Tweede Kamer der Staten Generaal
Per e-mail via: cie.vws@tweedekamer.nl en cie.jv@tweedekamer.nl

Datum 8 november 2024
Betreft Ontwikkelrichting Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming

Geachte woordvoerders Jeugd,

Met deze brief reageren de Veilig Thuis-organisaties – georganiseerd via het Landelijk Netwerk Veilig Thuis (LNVN) – en de jeugdbeschermingsorganisaties – de Gecertificeerde Instellingen (GI's) georganiseerd via Jeugdzorg Nederland – op de aan uw Kamer verzonden Voortgangsbrief Jeugd van afgelopen 5 november.

In de Voortgangsbrief wordt de ontwikkelrichting van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming geschetst. Met deze ontwikkelrichting zetten we een belangrijke stap vooruit. Tegelijkertijd hebben we bij de voorgestelde oplossingen ook een aantal serieuze zorgen en bedenkingen.

De kern van onze boodschap is dat de GI's en het LNVN staan voor een integrale benadering van de problematiek bij gezinnen en huishoudens met daarin een heldere visie over de rol van de overheid. Deze boodschap wordt volgens ons onvoldoende meegenomen in de ontwikkelrichting van het Toekomstscenario waartoe is besloten. Graag roepen wij u als Kamer dan ook op deze zorgen en verbeterpunten mee te nemen in de aanloop naar het Wetgevingsoverleg Jeugd op 11 november en het commissiedebat Jeugdbescherming op 5 december.

Noodzaak tot verandering, maar niet zonder gedeelde visie

In het huidige jeugdzorgstelsel krijgen kinderen, gezinnen en huishoudens niet de hulp en bescherming die nodig is. Bovendien kampen de jeugdbescherming, de Veilig Thuis organisaties, de lokale teams en de zorgaanbieders nog altijd met forse wachtlijsten. Het LNVN en de GI's zien daarom de noodzaak tot verandering om het totale stelsel van de jeugdzorg goed te laten werken. We zijn groot voorstander van de verdere doorontwikkeling en uitvoering van de inhoudelijke ambities van het Toekomstscenario en dragen graag bij aan keuzes die duurzame en structurele verbetering teweeg zullen brengen.

De basis waarop deze veranderingen moet worden gemaakt – namelijk een gezamenlijke, breed gedeelde visie over de rol van de overheid bij het ingrijpen in gezinnen – ontbreekt echter in de ontwikkelrichting die nu is geschetst. Zowel de Veilig Thuis-organisaties als de GI's zijn van mening dat het gesprek hierover onvoldoende is gevoerd met het Rijk en de betrokken partijen bij het Toekomstscenario.

Integrale, gezinsgerichte zorg voor jongeren en volwassenen de basis

In de ontwikkelrichting zien we dat er is geprobeerd om vanuit een integrale blik te kijken naar kinderen, gezinnen en huishoudens. Tegelijkertijd wordt er in de Voortgangsbrief slechts één zin besteed aan de aanpak van onveiligheid en ontwikkelingsbedreiging in huishoudens in de leeftijd van 0 tot 100 jaar (*0 tot 100*). De aandacht voor volwassenenproblematiek verdwijnt hierdoor geheel naar de achtergrond. Bovendien mist binnen de huidige ontwikkelingsrichting een bredere scope die ook geweldsproblematiek tussen volwassenen zonder kinderen en ouderen omvat. Met het weglaten van het belang van integrale, gezinsgerichte zorg gericht op zowel jongeren als volwassenen doen we gezinnen uiteindelijk zeer tekort. Dat terwijl deze aandacht juist cruciaal is om kinderen, gezinnen en huishoudens zo goed mogelijk te kunnen ondersteunen en beschermen.

De oplossing zit niet (alleen) in structuurveranderingen

In de in de Voortgangsbrief geschetste ontwikkelrichting ligt een sterke nadruk op structuur- en systeemadaptaties zoals de vorming van 25 Regionale Veiligheidsteams (RVT's). De indruk die hierdoor ontstaat is dat het samenvoegen van (functies van) Veilig Thuis, de GI's en (taken van) de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) een groot vraagstuk aan de kant van goede jeugdzorg gaat oplossen. Daar geloven wij als Veilig Thuis-organisaties en GI's echter niet in. Veel problemen hebben te maken met de problematiek bij ouders/volwassenen/ouderen of zijn te herleiden tot het ontbreken van de juiste preventieve en specialistische jeugdhulp. Daarom vragen wij ook meer aandacht voor de verbinding met de Hervormingsagenda, die in de ontwikkelrichting op dit moment ontbreekt.

Regionale Veiligheidsteams kunnen niet zonder jeugdreclassering

Het LNVT en de GI's maken zich naast de invulling van de RVT's tevens zorgen om de inrichting van de jeugdreclassering waar nu voor is gekozen. Het eigenstandig organiseren van de jeugdreclassering is volgens ons niet in het belang van de jongeren met risicovol of delict gedrag. Vaak betreft dit jongeren in dezelfde gezinnen als de jongeren met risicovol of delict gedrag met jeugdbescherming. Bovendien vraagt het voorkomen van recidive, het stimuleren van gedragsverandering en het vergroten van kansen om een gezinsgerichte aanpak gebaseerd op pedagogische deskundigheid.

Vervolg van het proces nog onduidelijk; professionals de dupe

Met deze ontwikkelrichting ligt er nu een antwoord op één element uit het Toekomstscenario, een grove schets van hoe de RVT's eruit moeten zien. De komende tijd moet er echter nog veel uitgewerkt worden. Zowel de taken, functionaliteiten, wetgeving, als de aansturing zijn allemaal nog niet helder. Ook is er nog geen budget voor welke uitwerking dan ook. Dat terwijl de ontwikkelrichting die nu is geschetst ingrijpende gevolgen zal hebben voor de organisatiestructuur van de Veilig Thuis-organisaties en de GI's.

Naast de onduidelijkheden die dit oplevert voor de betrokken organisaties, veroorzaakt dit tevens veel onrust en onzekerheid bij onze professionals. Dat terwijl de gezinnen die zij begeleiden behoefte hebben aan vitale professionals. Op de vraag hoe we doorgaan terwijl we de winkel verbouwen is dus nog geen helderheid. Daarmee is er ook onduidelijkheid over het transitiepad en de beweegruimte die organisaties daarbinnen krijgen.

Betrokkenheid en partnerschap

De impact van de voorgestelde verandering is aanzienlijk. We benadrukken dat deze grote verandering alleen via effectieve samenwerking tussen alle betrokken partijen tot stand kan komen. Hoewel we in de afgelopen periode betrokken zijn geweest bij de doorontwikkeling van de inhoudelijke ambities uit het Toekomstscenario, zien het LNVT en de GI's hun inbreng nauwelijks terug in de nu gekozen ontwikkelrichting.

De GI's en Veilig Thuis zullen de komende maanden het voortouw nemen om richting te geven aan het invullen van de te maken veranderingen. Daarin nemen wij onze expertise op het gebied van huiselijk geweld, kindermishandeling, delict gedrag van jongeren, een integrale aanpak van 0 tot 100 en goedlopende samenwerkingen op o.a. straf en zorg mee aan de onderhandelingstafel.

Uiteraard gaan wij daar graag met u als Kamer en met de staatssecretaris voor Jeugd, Preventie en Sport en de staatssecretaris voor Rechtsbescherming, verder over in gesprek.

Met vriendelijke groet,

Paul Janssen
Namens de Gecertificeerde Instellingen
Jeugdzorg Nederland

Anja Jonkers en Judith Kuypers
Landelijk Netwerk Veilig Thuis